

Bijlage 3: Protocol 'Wat doet de verpleegkundige in geval van acute bijwerkingen na vaccinatie door CLB?'

De meest frequente acute bijwerking na vaccinatie is een syncope. Het is een vaso-vagale reactie op emotie of pijn en wordt het meest gezien bij tieners en adolescenten. Het is belangrijk om een syncope niet te verwarren met een anafylaxie, wat slechts uiterst zelden voorkomt (< 1/1.000.000 vaccins).

Symptomen van een anafylaxie beginnen meestal enkele minuten na de vaccinatie, zeer zelden na meer dan een uur. Hoe sneller het begin, hoe ernstiger het verloop. In onderstaande tabel worden de mogelijke symptomen van anafylaxie en de symptomen van een syncope opgesomd.

Het stroomdiagram beschrijft de stappen die de verpleegkundige dient te zetten als de leerling zich na de vaccinatie plots niet goed voelt.

DIFFERENTIAAL DIAGNOSE TUSSEN ANAFYLAXIE EN EEN VASOVAGALE SYNCOPÉ

	Kenmerk en <u>mogelijke symptomen van anafylaxie</u>	Kenmerk en symptomen van een vasovagale syncope
tijdstip	na vaccinatie	voor, tijdens of na vaccinatie
huid en mucosa	urticaria, jeuk en angio-oedeem zwellen van lippen en tong	/ / bleekheid, zweten, koude klamme huid
ademhaling	kortademigheid piepende expiratie gierende inspiratie zwellen van bovenste luchtwegen (lip, tong, keel, huig)	normale ademhaling
bloedsomloop	aanhoudende hypotensie (met duizeligheid en collaps) met reflectoire tachycardie	hypotensie (met duizeligheid en collaps) met bradycardie, is kortdurend en verdwijnt nadat je de leerling in liggende positie brengt
neurologisch	bewustzijnsdaling of -verlies tonisch-clonische contracties zijn mogelijk	bewustzijnsdaling of -verlies bij 12 tot 25% ook tonisch-clonische contracties *

*In geval van syncope is er geen amnesie en geen residuele verwardheid na tonische-clonische contracties. Deze elementen zijn zeer belangrijk voor de differentiaal diagnose met epilepsie. Een syncope die gepaard gaat met tonisch-clonische contracties verdient verder onderzoek.

Na een syncope met tonisch-clonische contracties dien je de leerling en/of ouder te motiveren om dit incident met de huisarts te bespreken.

STROOMDIAGRAM BIJ ACUTE BIJWERKINGEN NA VACCINATIE DOOR CLB

(bron CPR: ERC guidelines 2015)

